JAARGANG No. 8572 DONDERDAG 6 NOVEMBER 1952 VIER PAGINA'S

AMIGOE DI CURAÇAO

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Abonn.-prijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.50, Aru ba, Suriname, Bovenwinden ƒ 2.50. — Buitenland ƒ 3.— per maand (bij vooruitbet.).
Kantoor: Consciëntiestoeg 27—29. Telefoon: Redactie 3858 — Administratie 3550.
Uitgave N.V. Paulusdrukkerij, Willemstad, Curaçao.
Hoofdredacteur: Ad. Versney.

Werelds schaakspelers bezinnen zich op Eisenhowers zetten

n Dwight Eisenhower als nieuwe speler verschenen is aan het akbord van de wereld, zit iedere meester zijn berekeningen te en over de zetten en combinaties, die van hem te verwachten zijn.

olgens de correspondent van er kan op grond van bewbare politieke verklaringen ekende inzichten verwacht len, dat de nieuwe president oorstaan:
rsnelling van de Europese ewapening;
samenwerking met Engeop het gebied van de atoomrzoekingen;
euwe economische samenking van de vrije landen;
lpverlening dor het verlagen de tarieven en het wegnemen de belemmeringen van de rnationale handel;
eindiging van schenkingen de bondgenoten;
twikkeling van de ten achgebleven gebieden;
rmindering van uitgaven aan taire en andere hulp;
rgroting van militaire druk e communisten in Korea om een bestand te komen of alns tot een stabilisatie van het t, waarbij Zuidkoreaanse pen de Amerikanen zullen ten vervangen;
ermindering van bemoeienisvan de Staat in particuliere en;
en conferentie van gouverrs ter bespreking van de burrechten van de kleurlingen;
rkenning dat onderzeese olieadplaatsen langs de kust behoaan de staten en dat ze geen eraal bezit zijn.

RUSLAND ZWIJGT

Londen — Radio Moskou heeft tot en met Woensdagavond nog geen melding gemaakt van de uitslag van de verkiezingen in Amerika.

De radiostations van Polen, Hongarije en Tsjechoslowakije hebben echter Woensdagmiddag wel bekend gemaakt, dat Eisenhower tot president van de USA is gekozen.

Aan Frankrijk: lettre d'amour.

Parijs — Eisenhower heeft terstond na zijn overwinning een radio-boodschap tot Frankrijk gericht, waarin hij zeide: Ondanks alle wederwaardigheden blijft de vriendschap tussen Frankrijk en de Verenigde Staten geheel bestaan en ik ben opgevoed in eerbied voor deze vriendschap. Deze is niet van recente datum. Zij gaat terug tot de geboorte van ons land als natie en is menigmaal in onze geschiedenis met bloed bezegeld.

De Franse premier Pinay heeft tegenover de pers de voldoening van Frankrijk over de boodschap, die Eisenhower zond, uitgesproken. Hij zeide zich er over te verheugen, dat de bevrijder van Europa en de organisator van het Atlantische Leger geroepen is om in zijn eigen land de hoogste waardigheid te bekleden.

Gelukwens van Winnie.

Londen — Winston Churchill heeft gistermiddag een gelukwens telegram aan Eisenhower gezonden, waarin de Britse premier verklaarde uit te zien naar de hervatting van hun arbeid tezamen „ten dienste van de vrede en vrijheid".

EEN BEZEM VOOR IKE

Als eerste geschenk kreeg Eisenhower Woensdagochtend van een bezemfabrikant een bezem gezonden „om de rommel op te ruimen."

Voorzitter van Sowjet-presidium afgezet

Londen. — Blijkens berichten uit Rusland heeft het presidium van de Opperste Sowjet ontslag verleend aan de voorzitter Tsjernoesof. Hij zal worden opgevolgd door Poesanof.

Een dergelijke verschuiving op zo hoog niveau is niet zulk een onschuldig gebeuren als de vervanging van Dean Acheson door John Foster Dulles, waar thans, na de keuze van Eisenhower druk over gepraat wordt.

Het is op zich reeds merkwaardig, dat deze wijziging zo snel aan de buitenwereld bekend wordt. Meestal toch worden zulke feiten pas ontdekt, wanneer bij de roll-call der rode groten bij een of andere plechtige gelegenheid het slachtoffer schittert door afwezigheid.

De vrees schijnt gewettigd, dat assurantiemaatschappijen een thans hoge premie zullen eisen voor de verzekering van 's mans leven.

JOMO KENYATA, „DE VURIGE SPEER" — Jomo Kenyata, leider van de 100.000 leden tellende Kenya African Union, die de veelzeggende bijnaam voert van „vurige speer", werd in Nairobi gearresteerd. Hij is een anthropologist, die in Londen studeerde, huwde met een blonde onderwijzeres uit Sussex en die in Moskou zijn scholing voltooide door opleiding tot apostel van het rode evangelie.

SPAANS-AMERIKAANS ACCOORD.

New York — Reuter verneemt uit gewoonlijk betrouwbare bron te Madrid, dat tussen Spanje en de Verenigde Staten overeenstemming is bereikt over defensiefaciliteiten maar dat er nog wordt onderhandeld over de financiële en economische kwesties.

Men veronderstelt dat de Verenigde Staten gebruik zullen maken van de marinebases te Cadiz en Huelva en van de luchtbases te Sevilla en Cartagena. Spanje zou naar verluidt, volharden, dat deze bases onder Spaans toezicht blijven en dat Amerikaanse technici de verbeteringen aanbrengen, die zij nodig achten voor het gebruik ervan door Amerikaanse strijdkrachten.

RUSLAND PROTESTEERT TEGEN BLOKKADE

Londen. — Rusland heeft opnieuw geprotesteerd tegen de Amerikaanse Marineblokkade rond de kust van Korea sedert Juli 1950. Dit is volgens Rusland een daad van agressie en derhalve onverenigbaar met de beginselen van de UNO. Rusland stelt Amerika verantwoordelijk voor de eventuele verliezen die de Sowjet Unie zal lijden door deze blokkade.

Eisenhower leidt met 6 millioen stemmen

Republikeinse meerderheid in Huis en Senaat waarschijnlijk

New York — Volgens de laatste uitslagen heeft Eisenhower ruim millioen stemmen en Stevenson ruim 25 millioen stemmen gekregen. Het zal nog wel enige tijd duren voor alle stemmen geteld zijn.

De Republikeinen kregen de erderheid in de Senaat van zetels tegen de Democraten 47. extra stem van de voorzitter ook voor de Republikeinen, dat de vice-president, Nixon, rzitter van de Senaat wordt. Ook in het Huis van Afgevaarden zullen de Republikeinen er een meerderheid beschik. Zij hebben er namelijk 218 els tegen de Democraten 205. zijn nog elf zetels onbeslist.

Eisenhower, zijn vrouw, enkele en van zijn staf en natuurlijk n bewaking, verlieten gisteren New York om zich naar Texas begeven, waar de nieuw gen president enige dagen rust nemen

UMAN ROEPT TOT NHEID OP

Washington. — President Truan heeft in een door het Witte uis uitgegeven verklaring meedeeld zich neer te leggen bij uitslag der verkiezing, die wil van het volk" vertegenoordigt, en zegde zijn steun aan het Republikeinse beuur, aan hetwelk hij in Jaari het bewind zal overdragen. verzoek al mijn mede-burrs hetzelfde te doen", zei hij.

De nieuwe president en het euwe Congres in Januari als Truman, zullen voor uiterate moeilijke vraagstukken orden geplaatst, vooral op het rein der buitenlandse aangegenheden. „De richtige oplosng van die vraagstukken zou el kunnen bepalen, of we een erden wereldkrijg zullen hebn en, in feite, of wij zullen oortbestaan als vrije en demoatische naties". „Daarenboven er voor deze problemen geen elle en gemakkelijke oplossing. j zullen nog jaren lang offers n hard werken van ons veren".

„Wij moeten onze regering steunen in de maatregelen, die nodig zijn om onze vrijheid te beschermen en om vrede in de wereld tot stand te brengen, zelfs al moge de weg lang en zwaar zijn. Ik ben bereid alles in mijn vermogen te doen om de ordelijke overdracht van de zaken van de uitvoerende tak der regering aan het nieuwe bestuur te vergemakkelijken", aldus Truman.

Vielen tussen de stoelen.

Illinois — Illinois is van leider veranderd. Toen Adlai Stevenson benoemd werd tot Democratisch candidaat voor het presidentschap en van zijn voornemen moest afzien om zich herkiesbaar te stellen als gouverneur van die staat, viel de keus op Sherwood Dixon, waarnemend gouverneur. Dixon leed echter met grote meerderheid van stemmen een nederlaag tegen zijn Republikeinse opponent William Stratton.

De Republikeinse candidaat voor de Senaat voor Nieuw Mexico heeft het gerechtshof verzocht de stembussen in vier districten in beslag te nemen.

EDEN NAAR NEW YORK

Londen. — Minister Eden zal zich Vrijdag per vliegtuig naar New York begeven om zich te belasten met de leiding over de Britse delegatie naar de Verenigde Naties.

Hij zal geen bezoek brengen aan Washington en heeft geen afspraak voor een onderhoud met Eisenhower.

Wel verwacht Eden naar Ottawa (Canada) te gaan voor besprekingen met de Canadese regering. Deze besprekingen gelden vraagstukken in verband met het Atlantisch Pact en problemen van het sterlinggebied, waarvan Engeland bankier is.

— Het Britse genootschap tegen het begaan van wreedheden jegens dieren heeft geprotesteerd tegen het gebruik maken van dieren bij raketproefnemingen, zoals dit onlangs in de Verenigde Staten is geschied.

Recht tot het Hart

— Beter zich tienmaal te laten bedriegen dan eenmaal zijn geloof in de mensheid te verliezen.

het nieuws van vandaag

Vandaag vertrekken drie leden van de Regeringsraad, Dr d.C. Gomez, J.H. Sprockel en W.R. Plantz, naar New York om daar de Nederlandse Minister van MINUOR Prof. Kernkamp te ontmoeten. Daar ook leden van de Surinaamse Regering zich derwaarts zullen begeven, zal er wel gesproken worden over het misverstand dat zich laatstelijk tussen de Rijksdelen gemanifesteerd heeft en dat de interpretatie betrof van het woord: „zelfbeschikkingsrecht".

Gelijk bekend is de opvatting van de Nederlandse Regering, dat zelfbeschikkingsrecht betekent: zich zelf vrij en ongedwongen kunnen verenigen in het uit drie zusterrijksdelen bestaande Koninkrijk Nieuwe Stijl. Heeft men deze verbondenheid eenmaal vrijwillig aanvaard, dan is er een nieuwe status ontstaan, een toestand die gefixeerd is door de morele verplichting of verbondenheid die de delen zich vrijwillig hebben opgelegd. Die gebondenheid veroorzaakt een orde welke zo stabiel is dat een grondwet of Statuut er het fundament van kan zijn.

Zoals wij vroeger reeds hebben opgemerkt, bleek ten tijde van de jongste RTC al, dat Suriname een geheel andere interpretatie gaf aan het begrip zelfbeschikkingsrecht en aan de vrijheid en onafhankelijkheid die overigens kennelijk met dat woord samenhangen. Suriname legt er n.l. de nadruk op dat de vrijheid en onafhankelijkheid onverminderd moeten voortbestaan ook nadat het land zich vrijwillig in de Rijkseenheid heeft gevoegd, zodat voor haar, ook als lid van het Koninkrijk Nieuwe Stijl meer de klemtoon blijft vallen op vrijheid dan op gebondenheid.

Deze interpelatie werd tijdens de RTC o.a. door Prof. Romme aangevochten die opmerkte, dat, wanneer na een verbintenis de verbondenheid minder belangrijk dan de vrijheid is, er geen status of stabiele toestand ontstaat en het dus nonsens is er een grondwet als fundament aan te geven. Deze controversie is oorzaak geweest, dat Nederland in wanhoop de domme daad beging van in een nieuw ontwerp-Statuut de préambuul van het oude, waarin de vrijheid en onafhankelijkheid erkend werden, te laten vervallen. Het gevolg was dat niet alleen de controversie niet werd opgelost, maar dat bovendien de mislukking van de RTC een feit was.

Zelfbeschikkingsrecht

Intussen is het meningsverschil blijven smeulen, totdat het in verband met het rapporteren over „afhankelijke" gebieden ter V.N. weer oplaaide. In de interpretatiestrijd, die nu ontbrandde, en die een Surinaamse Regeringsmissie naar de Antillen voerde om hier steun voor haar standpunt te zoeken, hebben de Antillen zich — wat de verhouding van zelfbeschikkingsrecht en resulterende verbondenheid betreft — aan de zijde van Nederland geschaard en o.i. terecht.

Zelfbeschikkingsrecht is een natuurrecht voor alle physieke en morele personen, die daartoe in staat zijn. Het berust enerzijds op de individualiteit en anderzijds op de redelijkheid van menselijke personen en gemeenschappen. De rede stelt hen immers in staat hun eigen lot effectief te bepalen en deze door de natuur gegeven capaciteit moet ter uitoefening als een natuurrecht worden erkend en geëerbiedigd. Doch dezelfde redelijkheid, die de basis is van het zelfbeschikkingsrecht, is ook basis van de morele verplichting of verbondenheid, die physieke of morele personen op zich kunnen nemen. De morele gebondenheid is een van de vele bloemen, die vrijelijk aan de bodem van het zelfbeschikkingsrecht kunnen ontsluiten. Het is dus onjuist te menen dat vrijwillig aanvaarde gebondenheid het zelfbeschikkingsrecht zou vernietigen: de verbondenheid is integendeel niets anders dan zelfbeschikkingsrecht in bepaalde vorm.

Maar, zegt Suriname, wanneer ik mij vandaag verbindt en morgen niet vrij ben mijn eigen weg te gaan, dan ligt mijn zelfbeschikkingsrecht aan banden. En zelfbeschikkingsrecht aan banden is onzin: de banden maken de zelfbeschikkingsrecht onmogelijk.

Over dit bezwaar morgen meer.

Twee wetsontwerpen tot denationalisatie in Engeland ingediend

Londen. — De Britse regering heeft de eerste stap genomen tot ontnationalisatie van de IJzer- en Staalindustrie en het Wegvervoer door twee wetsontwerpen bij het Parlement in te dienen.

De leider van de Labourpartij Attlee heeft een amendment ingediend op de troonrede, hetgeen neerkomt op een motie van afkeuring tegen de conservatieve regering. In het amendement wordt het betreurd dat er geen doelmatige voorstellen zijn gedaan voor de verbetering van de economische toestand, die ernstig wordt genoemd.

TEGEN HERSTELBETALINGEN DOOR DUITSLAND

Cairo. — Generaal Naguib zal persoonlijk de leiding op zich nemen van de Egyptische delegatie voor de vergadering van de Arabische Liga, die vanavond gehouden zal worden. Op deze bijeenkomst zal de herstelbetaling van Duitsland aan Israel besproken worden. Het besluit van West Duitsland om Israel een schadevergoeding te betalen voor het leed door de nazi's de Joden aangedaan, heeft in de Arabische wereld grote beroering gewekt.

KLOPJACHT IN KENYA

Nairobi. — Bij een van de grootste klopjachten sinds de noodtoestand in Kenya werd afgekondigd hebben politie-troepen en inheemse krijgers in totaal 98 Afrikaanse verdachten aangehouden. De klopjacht, die werd uitgevoerd aan de rand van het Aberdare-bos begon gisteren bij het aanbreken van de dag en duurde zeven uur.

RUSSISCHE VLIEGTUIGEN BOVEN JAPAN.

Tokio — De Amerikaanse luchtmacht in het Verre Oosten heeft Dinsdag bekend gemaakt, dat twee Amerikaanse Thunderjets Dinsdagochtend een Sovjetvliegtuig boven Nemoer, dat is ten Oosten van Hokkaido, hebben onderschept. Hokkaido is een Japans eiland.

GEVANGEN-OPSTAND GESMOORD

Columbus (Ohio) — De muiterij van de 1600 gevangenen in het tuchthuis te Columbus, Ohio is gisteravond geëindigd met de overgave der muiters. De opstandelingen hadden twee dagen zonder voedsel doorgebracht en gaven zich vreedzaam over zonder de kans te hebben gekregen ook maar één voorwaarde te bedingen.

PERZICH EX-PREMIER IN STAAT VAN BESCHULDIGING

Teheran — De Perzische tweede kamer heeft Dinsdag een wetsontwerp aangenomen, waarbij de regering is gemachtigd ex-premier Ghavan es Soeltaneh te vervolgen en te doen straffen voor de incidenten van 21 Juli. De oud-premier wordt verantwoordelijk gesteld voor het omkomen van ruim 20 personen bij de relletjes, die zich toen voordeden. Deze relletjes waren tegen zijn benoeming als premier gericht. Hij trad de avond daarop af

Mc Dermott protesteert tegen veroordeling van Bulgaarse Katholieke leiders

Washington. — Michael Mc-Dermott, woordvoerder van het Amerikaanse ministerie van buitenlandse zaken, heeft omtrent de jongste processen in Bulgarije tegen veertig katholieke leiders, welke eindigden met de terdoodveroordeling van vier hunner, waaronder een bisschop en het opleggen van gevangenisstraffen van tien tot twintig jaar aan de 36 andere beklaagden, onder meer verklaard, dat deze processen werden gekenmerkt door „het op cynische wijze verdraaien van de waarheid".

De Bulgaarse openbare aanklagers hadden verklaard, dat de beklaagden actie tegen de Bulgaarse staat hadden gevoerd en dat sommigen hunner spionnage hadden bedreven ten behoeve van de Verenigde Staten. „Deze bewering is volkomen ongegrond en ongerijmd" verklaarde McDermott. „In de vele processen in Bulgarije, waarmede de sowjet-vazallen aldaar pogen hun dictatuur te handhaven en elke vorm van verzet te breken, is telkens weer op dezelfde grove wijze gepoogd de Amerikaanse regering en haar officiële vertegenwoordigers in Bulgarije te betrekken in z.g. „ondergrondse actie" tegen de autoriteiten te Sofia

Doch het doel van dit jongste proces was de leiders der katholieken in Bulgarije op even doeltreffende wijze uit te schakelen als is geschied met de voormannen der protestantse kerk in de in 1949 tegen hen gevoerde processen".

„Ik breng hier in herinnering", vervolgde McDermott, „dat de Bulgaarse minister van binnenlandse zaken, vlak v o o r het begin der processen tegen de katholieke leiders, heeft verklaard, dat zijn ministerie „meedogenloos zou optreden tegen allen, die pogen ons te hinderen", waarvan hij toevoegde: „noch God, noch hun imperialistische meesters kunnen hen helpen". Overeenkomstig deze politiek is thans, onder de meest doorzichtige voorwendsels, het laatste spoor van godsdienstigheid in Bulgarije vernietigd".

De Verenigde Staten hebben in 1950 de diplomatieke betrekkingen met Bulgarije verbroken.

Heiligverklaring

Vaticaanstad. — De congregatie der Riten is in Vaticaanstad bijeen gekomen ter voorbereiding van de Heiligverklaring van de martelaar Valentin Berro Choa, een Spaanse aartsbisschop behorende tot de Dominicaner orde, die reeds zalig was verklaard.

De devotie tot O.L. Vrouw van Coromoto

door P. L. van Dijk O.P.
Directeur van de Broederschap van O.L. Vrouw van Coromoto

II

Verschijningen van de H. Maagd

Een vraag, die mij telkens gesteld wordt, luidt: Is die hele geschiedenis van de verschijningen van O.L. Vrouw van Coromoto wel waar? Moet je dat allemaal geloven?

Vooorop zouden wij willen stellen dat geen enkel katholiek onder zonde verplicht is aan verschijningen van de H. Maagd te geloven, zelfs niet aan die, welke te Lourdes en te Fatima hebben plaats gehad. Van de andere kant mag hij, die de verschijningen van O.L. Vrouw te Lourdes of te Fatima als werkelijk gebeurd aanneemt, niet van lichtgelovigheid beschuldigd worden want de plaatselijke bisschop heeft na een ernstig onderzoek verklaard dat de verschijningen geloofwaardig zijn en de katholieke kerk keurt het goed dat de gelovigen de H. Maagd aanroepen onder de titel van O.L. Vrouw van Lourdes en O.L. Vrouw van Fatima.

Vervolgens zouden wij willen opmerken dat het niet aangaat vol te houden, dat de katholieke kerk in vroegere tijden alle beweringen over wonderen en verschijningen maar klakkeloos als zeker en echt aanvaardde. Dit is zelfs niet waar voor de donkerste perioden der Middeleeuwen of voor de meest afgelegen bisdommen van Latijns-Amerika. Al misten sommige gezagdragers der kerk de critische zin der 20ste eeuw, toch bewijzen vele processen voor heiligverklaringen en processen aangaande verschijningen uit die tijd dat men ook toen lichtgelovigheid als een ondeugd beschouwde en dat men aan geen wonderen of verschijningen geloofde, tenzij gedwongen door de feiten.

De geschiedenis spreekt voor zich

Wat nu de geschiedenis van Coromoto betreft: de verschijningen passen buitengewoon goed in die tijd. In de levensgeschiedenissen van alle grote missionarissen van Zuid-Amerika van Bartholomeus de las Casas, de H. Petrus Claver, de H. Ludovicus Bertrandus, en anderen komt telkens weer naar voren, hoe de gouddorst, wreedheid en sluwheid van sommige Spaanse ontdekkers, avonturiers en veroveraars onder de Indianen zo'n vrees veroorzaakte dat zij alles wat de Spanjaarden brachten of deden, wantrouwden en ook het Christendom niet wilden aanvaarden. De grote klacht der missionarissen uit die tijd is: de slechte Spanjaarden stellen de grote belemmering voor de prediking en aanname van het Christendom.

Vandaar ook hielden de Indianen in de streken die wij tegenwoordig Venezuela noemen, zich schuil in de bossen en vermeden met de grootste zorg alle contact met de Spanjaarden. Zij waren bang dat zij tot dwangarbeid in de goudmijnen zouden gedwongen worden. Al had Philips II vele wijze wetten uitgevaardigd om de Indianen te beschermen, toch bleef die vrees algemeen heersen, want de toepassing der wetten was dikwijls heel gebrekkig. Ten slotte lag Madrid zo ver van de goudvelden der nieuwe wereld.

Daarenboven: Als deze geschiedenis op fantasie zou berusten, wie zou haar dan verdicht hebben? De geschiedenis is een indirecte aanklacht tegen het optreden van de nieuwe heersers. Dus een Spanjaard zal haar niet verzonnen hebben. Een Indiaan evenmin. Want de hoofdpersoon, het Indianen-opperhoofd dat begenadigd werd met de verschijningen, verzet zich er tegen, wil de H. Maagd zelfs aanvallen, speelt, om 't maar heel zwak te zeggen, een eervolle rol. Als de een of ander aan het fantaseren zou zijn geslagen, dan zou hij het anders gedaan hebben.

In een volgend artikel nog iets over de informatieve processen die gevoerd zijn.

ONZE VENEZOLAANSE GASTEN.

Onze Venezolaanse gasten, die de afbeelding van O.L. Vrouw van Coromoto zullen vergezellen, zijn de volgende:

Mgr Dr Crispulo Benitez—Fonturvel, Bisschop van Barquisimeto

Mgr Dr José Rincon Bonille, Hulpbisschop van het Bisdom Zulia. Hij zal vergezeld zijn van zijn Secretaris.

Ill. Msgr Miguel Segundo Escalona, Vic. Gen. van het Bisdom Barquisimeto

Ill Msgr Victor José Pineda, Pastoor van de Basiliek van Guanare

Dr Fernando Falcón Hurtado, Kanselier van Barquisimeto

De Paters Joaquin Gonsalez en Julio Calleja O.E.S.A., Priesters van Porto Cabello

Broeder Nectario Maria, de grote propagandist van de devotie.

En tenslotte drie leken.

Het behoeft wel geen betoog, dat wij hen een hartelijk welkom toeroepen.

GODSDIENSTIGE VOORBEREIDING.

Vanavond beginnen in de kerk van Sta Maria en Wishi novenen ter voorbereiding op de komst van O.L. Vrouw van Coromoto.

In de kerken van de H. Anna en van de H. Familie zal vanaf morgenochtend gedurende negen dagen om half zes een vroegmis worden opgedragen voor ditzelfde doel. In de kerk van Wishi is er om kwart over zes een H. Mis voor datzelfde doel.

Aldus vraagt zich af Mr G. H. M. van Huet, redacteur-buitenland van de Nieuwe Rotterdamsche Courant, en zeker één van de meestbelezen mensen van Nederland.

En de vraag wordt gesteld — en beantwoord — op de frontpagina van no. 3 van 'Het Caraibisch Venster', kwartaalblad van de Hollandsche Boekhandel N.V.

Waarom, in welke verwachting, lezen wij Het Caraibisch Venster? Om van die voortreffelijke observatie-post, die Nederlandse Antillen heet, een kijk te krijgen op datgene wat de wereld ons in boekvorm aan te bieden heeft.

De heer A. W. Vogelsang heeft de kijker voor ons scherp gesteld en van het beste, dat de Nederlandse literatuur of — in vertaalde vorm — de wereld van Java tot Italië, van China tot Amerika ons heeft aan te bieden komt, dank zij dit Caraibisch Venster een overzicht op onze schrijftafel.

Een welverzorgd blad vol serieuze boektitels en samenvattingen; een ontboezeming van de redacteur over zonderlinge boektitels; Jo Spier tovert ons een wereldreis voor, en — dicht bij huis — zingt Fernando van Curaçao.

Maar het blijft niet bij boeken alleen; Frederik Fischer bezocht Porto Rico en verhaalt — bij foto's — van zijn ontmoetingen; en Alberto Badaracco....

Alberto Badaracco, geboren op Curaçao in 1930, is op de derhalve jeugdige leeftijd van 22 jaar hier reeds bekend als bokser, als sportliefhebber, als trompettist en als tekenaar; er zijn thans van hèm twee kleurige schilderijen in een twee kleurige schilderijen in nomen in Het Caraibisch Venster; en de reproducties liggen vóór ons, maar wat daarvan te zeggen? Laat ons zwijgen, wij hebben Braque, Matisse en Picasso ook niet begrepen en durven thans geen oordeel vellen over 'De Mexicaanse Dame' en 'Aan drank verslaafd'; men leze 'Het Caraibische Venster' en oordele zelf!

En dan is er een merkwaardige ontboezeming van de redacteur van de Noordhollandse Courant uit 1778, maar er zijn ook actuele Laurierblaadjes van Carmiggelt, en tenslotte is er een boekenprijsvraag.

Het Caraibisch Venster staat wijd open; het doorkijkje is zeer de moeite waard!

JPF CANASTADRIVE.

De uitslagen van de gisteravond in de JPF gehouden canastawedstrijden luiden:

Eerste prijs heren Bloem en Hernandez 30 395 pt: tweede prijs dames De los Santos 28.150 pt; derde prijs heer en mevr. Berend 24.895 pt. Over veertien dagen wordt de drive niet in het JPF-gebouw gehouden, maar in het ontspanningsgebouw van de KLM ontspanningsvereniging op Hato.

SCHEEPVAARTBERICHTEN

Achim Naap v Pto Cabezas, **Hamburg** v Pto Cabello, **Cara Bobo** v Pto Cabello nr Las Piedras, **Willemstad** v St Vincent, **Corienthie** nr Christobal, **Sucre** nr La Guaira.

KOMEN NAAR DE ANTILLEN

Met de „Willemstad", welk schip alhier verwacht wordt op 15 November a.s. zullen arriveren:

Fam. J. Groenewold, mevr. E. G. Mans-Nederhorst en 2 kinderen, Sgt. J. Immerzeel, hr. W. Antonissen, fam. C. Winkel en dochter, mej. A. C. E. van der Ree, Ltz. C. Mets, echtgenote en dochter, hr. C. Paasse, fam. C. L. Neuman en 4 kinderen, fam. A. Bal en 4 kinderen, Hr. C. A. Macaulay, mevr. L. de Lange, mevr. J. Voorbrood-Boutsema, fam. L. Rahan, mevr. B. Bultsvan Herksen en zoontje, fam. E. G. F. Vos en 4 kinderen, mevr. M. den Braber-Verhoef en dochtertje, mej. A.M.J.A. Rienhart, mej. A. M. Elzenga, hr. S. A. Zoeteman, fam. J. J. Visser en 3 kinderen, mevr. G. C. Meijers-Koop en 2 kinderen, mevr. M. D. Delorme-Gons en 3 kinderen.

Passagiers met bestemming Aruba zijn:

Fam. Th. L. Napier en dochtertje, mevr. I. M. C. de Veer-Beaujon, fam. H. Elmont en 2 kinderen, mevr. J. J. M. Swart-Blokzeijl, fam. B. Boonstra en 4 kinderen.

CUROM SERVICE

Dinsdagavond zijn vele thuis aan hun radio gebleven in afwachting van de uitslagen van de Presidentsverkiezingen in de Verenigde Staten.

Ook de Curom was uiteraard van de partij en onderbrak geregeld het avondprogramma voor de laatste berichten die via het ANP, dat speciaal de gehele avond en nacht is opengebleven, werden ontvangen.

ANP en Curom zijn er wel in geslaagd een buitengewone service van het Antilliaanse publiek te leveren gezien het feit, dat de Curom met zijn uitslagen meestal een half uur vóór was vergeleken met de radio stations in de omliggende landen. Vele luisteraars prefereerden daarnaast nog de Curom boven de Amerikaanse- en andere radiostations, omdat de Curom de berichten op een buitengewoon overzichtelijke en begrijpelijke wijze had gerangschikt. Zoals te doen gebruikelijk is bij de Curom werd dit belangrijke nieuws in het Nederlands, Papiaments en Engels bekendgemaakt.

OPENING VAN TEHUIS VOOR GEBREKKIGE KINDEREN

Zondagmiddag om kwart over vier zal Z. Exc. mr A. A. M. Struycken het Tehuis voor de Gebrekkige Kinderen officieel openen.

PETRUS DONDERS VAN SURINAME

Van de hand van de Z.E. Pater Brada O.P. verscheen een boekwerkje over „Petrus Donders van Suriname". Het werd gedrukt op de persen van de N.V. Paulusdrukkerij.

E.H.B.O. EXAMENS

Op 10 September deden 17 candidaten, opgeleid door de C.P.I.M. artsen examen en slaagden. Hun namen zijn: De heren J. L. J. Blok, H. A. Boelhouwer, J. Boonstoppel, B. Burger, Th. Goedendorp, J. Grasman, G. van Ham, C. H. Hoogakker, J. Kanbier, A. Keegel, J. B. Lange, G. G. Lips, A. M. Nauta, J. C. Rijpkema, K. van Tol, J. de Vries, F. J. Wisman.

HET WEER

Max. temp. 32.5 C. (90.5 F), min. 26.4 C. (79.5 F.) en gem. 27.5 C. (81,5 F). Max. wind 17, min. 15 en gem. 13 knopen. Vochtigheidsgehalte 72%. Licht bewolkt 7 en bewolkt 17 uren.

KERMESSE PHANTASTIQUE.

Joop Geesinks zo geslaagde kleuren poppenfilm „Kermesse Phantastique" — een wel zeer bijzondere Philips reclamefilm — is nu ook uitgevoerd in de 16 mm. Deze geluidsfilm stelt de directie van **Palais Royal** beschikbaar aan verenigingen, particulieren, instellingen enz. Zij, die belangstelling hebben voor deze film, kunnen zich wenden tot Palais Royal. Deze geste om deze film ter beschikking te stellen, is een sympathiek gebaar van de heer Fetchi Moron.

KLAPROZEN-AVOND.

Gisteravond organiseerde de Britse Club op Curaçao een informele dansavond in de Piscaderabaaiclub ten bate van het Klaprozenfonds. Deze avond, die druk bezocht werd — o.a. was de Britse consul aanwezig — bracht ruim ƒ 1200.— op voor het fonds, dat zich bezig houdt met de verzorging van de graven van gesneuvelde soldaten. Niet alleen was ieder toegangsbewijs een lot in een loterij, maar bovendien werd nog een 500-tal loten van een extra loterij verkocht.

De prijzen varieerden tussen flessen whiskey, schemerlampen, sloffen cigaretten, foto's en flessen eau de cologne. Een deel van deze loten werd bij opbod verkocht, hetgeen uiteraard het totaal bedrag der opbrengst zeer ten goede kwam.

Wie is de gelukkiger ?

1e prijs (Curaçao)........ 9984
2e prijs (Curaçao)........ 19404
3e prijs (Curaçao)........ 15763
4e prijs (Curaçao)........ 19068

Prijzen van ƒ 700.—: 1908 — 1942 — 2690 — 3969 — 9901 — 13939 — 15612 — 16817 — 17436 — 19579.

Prijzen van ƒ 300.—: 167 — 11723 — 12323 — 13043 — 14749 — 15664 — 16696 — 17182 — 18200 — 18936.

Prijzen van ƒ 200.—: 1095 — 1455 — 1750 — 3357 — 4064 — 4429 — 4483 — 5064 — 6019 — 8623 — 9113 — 10049 — 12340 — 12882 — 13641 — 14701 — 17808 — 18663 — 18800 — 19093.

Prijzen van ƒ 100.—: 1613 — 2623 — 4573 — 5120 — 5709 — 6079 — 7798 — 8042 — 9114 — 9625 — 9718 — 9778 — 11257 — 11801 — 12350 — 14435 — 15646 — 15684 — 16172 — 16680 — 16712 — 17147 — 17240 — 17292 — 17524 — 18365 — 18387 — 18640 — 18823 — 19542.

HAVENVERKEER

Hato: in 14 en uit 15 vliegtuigen met 207 landende passagiers, 85 in transito en 82 passagiers vertrokken.

Haven: 9 vrachtschepen (3), 5 zeilschepen (4) en 13 tankers (20). Er landden 30 passagiers, 16 in transito en 4 passagiers vertrokken.

VERSTEKELINGEN

Aan boord van het Engels vrachtschip „Electra" bevonden zich twee verstekelingen uit St Lucia, zij werden ingesloten en zullen vandaag op transport worden teruggezonden.

NIET TOEGELATEN

Een varensgezel van een Dominicaans barkje dacht hier aan land te kunnen stappen. Een jaar geleden was hij verwijderd.

MUZIEKUITVOERING

De „Vincentius Harmonie" o.l. v. J. J. Martiena zal op Zondag 9 November halfacht op het Brionplein concerteren.

Het Programa vermeldt:

Generaal Eisenhowermars van Ant. v. Leest, Ouv.: La Victoire van F. Jarma. Vals: „Anne Marie" van A. Dimmendal, Opera: De Vogelkoopman, Danza: „Mis Amores" J. Campos, Parademars van P.B. Bisselink, Ouv: Mignonnette van J. Bauman, Danza „Te Adoro" van J. Sousa en ten slotte Dansmuziek.

GESCHORST

De practizijn mr S is met ingang van 26 April l.l. door de Raad van Appèl geschorst voor de tijd van 10 maanden met vernietiging van de beschikkingen waarbij hij van het tableau geschrapt werd.

EERSTE STEENLEGGING

Zaterdagmiddag 5 uur zal in Suffisantdorp de eerste steen worden gelegd van de Kerk van onze Lieve Vrouw van Fatima.

BURGERLIJKE STAND.

Geboren op: 23 Oct. dochter van C. Cropper en M. Joseph; 24 Oct. zoon van E. Vos en G. Mau A Sam; 30 Oct. zoon van J. Hudson en N. Pietersz, zoon van E. Labordus, dochter van F. Félida, zoon van A. Mathilda, zoon van Y. Wong en F. Ju; 31 Oct. zoon van H. Nobrega en R. de Quintal, dochter van W. Heltement en C. O'Gara; 1 Nov. zoon van C. Statius, zoon van E. Hato en A. Cornelio; 2 Nov. dochter van E. Mambre en L. Bernabela, dochter van R. Albertoe en S. Jano, dochter van R. Osepa en S. Profas; 3 Nov. zoon van E. Candelaria en S. Michiel, zoon van T. Sambo, zoon van R. A. de Rooy en T. Terf Meer; 4 Nov. dochter van H. Desoliere en M. James, zoon van D. Taylor en C. Kirton, dochter van J. de Windt en en L. Henriquez, dochter van D. Nugteren en P. Tukker, dochter van C. Booi en C. Koolman.

Levenloos geboren op: 1 Nov. kind van A. A. Pieternella en M. T. Klooster; 4 Nov. kind van E. R. Lutenard en A. A. A. Hernando.

Overleden op: 30 Oct. V. N. Martina (vrouw 58 j.); 2 Nov. L. V. Isabella (man 67 j.).

BEVREEMDING

Het heeft bevreemding gewekt in kringen van de RTC delegatie dat de Antilliaanse Regeringsraad een standpunt formuleerde met betrekking tot het zelfbeschikkingsrecht zonder dat zij daarbij overleg heeft gepleegd met de RTC delegatie. Het gevaar is n.l. niet denkbeeldig dat de door de Antilliaanse vertegenwoordiger mr N. Debrot af te leggen verklaring ter Verenigde Naties straks door de RTC delegatie niet zal worden gehonoreerd.

DEVIEZENKAART

Van de Maduro & Curiel's Bank NV ontvingen wij een kaart vermeldende de aankoop en verkoop koersen van de diverse valuta. Hartelijk dank.

DEVIEZENPROVISIE

Wij kunnen ons niet aan de indruk onttrekken dat met de zo plotseling ingegane verho[ging] der deviezen provisie per 1 [No]vember l.l. meer gelet werd [op] haast dan op degelijkheid.

Uit handelskringen verna[men] wij dat men met deze invoe[ring] verrast was. Uit de „Ami[goe]" van Maandag j.l. moest men vernemen dat deze invoering, de verhoging der deviezen-p[rovi]sie een feit was alsmede men kennis nemen hoe die [ver]hoging luidde. Eigenaardi[g] ook, dat toen wij ter beko[ming] van nadere inlichtingen het [de]viezenkantoor raadpleegden, bleek dat men daar officieel op de hoogte was van de [stand] van zaken.

CURACAO

FILMLIGA BRENGT: DRIESTUIVERSOPERA.

Op de avond van de 13e Juli 1940 namen de Duitsers de enige in Nederland aanwezige copie in beslag van de film „Die 3 Groschen Oper". Het is niet moeilijk te raden wat de bezetters met deze film deden: ze werd vanzelfsprekend 'liquidiert'.

En daarmede maakten de Duitsers — naar zij meenden — een einde aan een meesterwerk, dat in het vóórhitleriaanse Duitsland ontstaan was, en alleen daarom al voor de 'Herren' iets gruwelijk verkeerds moest zijn. Er was nog een duidelijke reden waarom de film beslist aan de heren onwelgevallig moest zijn: ze was gemaakt naar een gegeven van Engelse origine: "The Beggers' Opera" dateert al uit het begin van de achttiende eeuw. Of ook de inhoud van het stuk de Duitsers anti-volks voorkwam, weten we niet: zeer waarschijnlijk is het grootste deel van deze kostelijke satire hun eenvoudig ontgaan!

Het Amsterdamse 'avant-garde' theater „De Uitkijk", dat van de vertoning van deze film een jaarlijkse traditie had gemaakt, is er na eindeloos veel moeite in Augustus van dit jaar in geslaagd een andere copie van de Dreigroschenoper te pakken te krijgen, en onder de auspiciën van de Filmliga Curaçao zal deze film volgende week ook hier vertoond worden.

De hernieuwde kennismaking — eerlijk gezegd, want er is sedert de dagen van Kurt Weill immers een nieuwe generatie van film-enthousiasten opgegroeid, de kennismaking — met de film zal een uitzonderlijk genoegen zijn.

Niet voor wie uitsluitend naar de film gaat voor de prachtige fotografie, niet voor wie een flitsende dialoog eist; zeker dat laatste was in 1931, het jaar van ontstaan, geen eis. Juist voor zo'n nieuwe film-generatie is het misschien goed om met een enkel woord aan te geven wat men van dit werk wèl, en wat men er niet van moet verwachten. Wie als een van de eerste en voornaamste spreuken te horen krijgt „Erst kommt das Fressen, und dann die Moral", diene even te wachten alvorens hij zich geërgerd afdraait. Want 'niets is geheel waar, en misschien ook dit niet'.

Hier is de groei van de periode, waarin de economisch zwakkere alleen mocht zwijgen, tot de tijd, waarin hij het woord kreeg. En als hij dan de vrijheid van uiten krijgt, werpt er zich weer een leider op, die die vrijheid te eigen gerieve misbruikt. 'Denn die im Dunkel stehen sieht mann nicht'.

Hier is de satire, die met toestanden spot, èn met zich zelf spot, maar die bij dat alles de warme ondertoon heeft van de kleine, zeer kleine, man, die op een bepaald moment zich weet te uiten en, ondanks het drijven van egoïsten, in zijn eigen uitingsvorm ook iets weet te bereiken.

Als voorfilm zal men de grote Spaanse cellist Pablo Casals zien, die zich om politieke redenen teruggetrokken heeft in een Frans Pyreneeën-dorpje, ver van de wereld, maar tenslotte bereid gevonden werd een Bach-festival te dirigeren; technisch, o.m. door onvoldoende synchronisatie, een aanvechtbare film, maar qua stemming voortreffelijk.

HET CARAIBISCH VENSTER.

„Waarom, in welke verwachting, lezen wij?"

DE ZEEMANSZEGELS

Denk eens aan Amerika

In Amerika zijn millioenen postzegelliefhebbers. U kunt er zeker van zijn, dat ieder van Uw relaties zo niet zelf verzamelt dan toch alle bijzondere zegels, die hij op zijn brieven vindt, in een doosje legt voor een van zijn vrienden of vriendjes, die wèl verzamelt. En als dat doosje opengaat: oh boy, wat een mooie zegels uit Curaçao! Dan heeft Curaçao er weer een vriendje bij in Amerika, een vriendje dat gaat zoeken op de atlas.. Praat niet over propaganda voor ons eiland. Doe iets! Koop vóór 15 November nog een voorraadje zeemanszegels voor op de brieven naar Uw relaties in Amerika.

VOOR UW VRIENDEN TER ZEE

NAAR UW VRIENDEN TE LAND!

Getrouwd

C. Irving Plantz

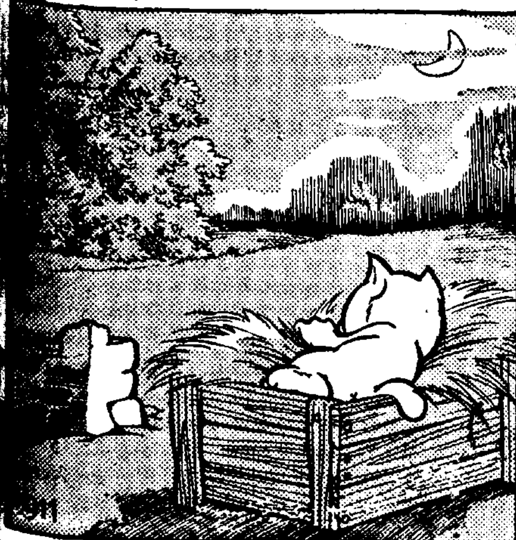
en

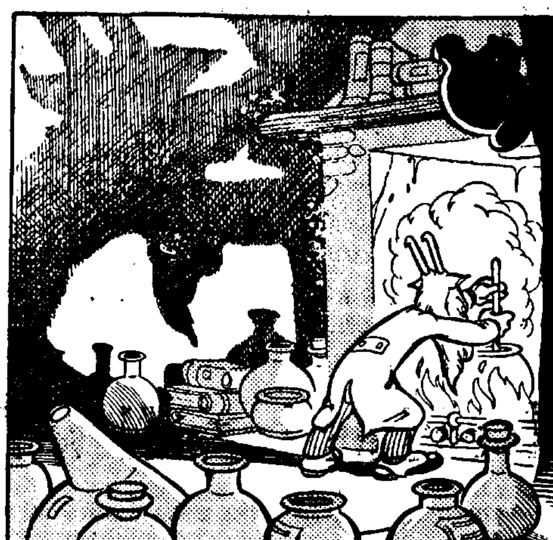
Elly M. F. Seignette

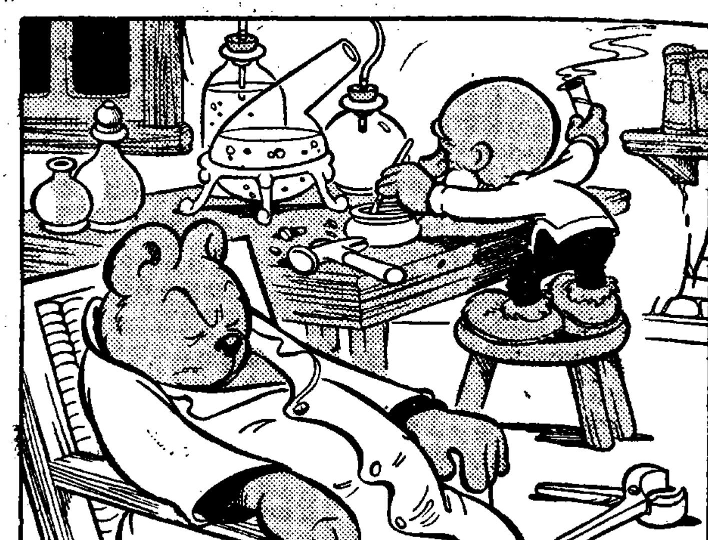
Amsterdam 1 Nov. 1952
Texstraat 30 a.

Toekomstig adres: „Curaçao".

KWETAL, DE BREINBAAS

...om Poes het laboratorium uitliep, was hij werkelijk woedend. ...zó boos, dat hij er alleen maar aan kon denken, hoe kwaad ...was. Zo komt het dan ook op, dat hij bij zijn huis aankwam, ...hij er aan dacht, dat hij helemaal geen huis meer had. Pas ...een klein partijtje klinkers zag liggen op de plek, waar vroe... schoorsteen had gestaan, herinnerde hij zich alles weer en ...waarempel niet geschikt om zijn boosheid minder te maken. ...rend maakte hij een kistje van zijn vroegere vuilnishoop, ...wat hooi in en legde zich ter ruste.

...obeerde hij tenminste, maar op boze gedachten slaapt men ...dat zou Tom Poes ook merken. Intussen waren er in Rommel... nijvere lieden aan het werk. „De wetenschap rust dag noch nacht, zij gaat immer voort", mompelde de professor Sickbock, terwijl hij zich bedrijvig voor zijn keldergewelf bewoog en snuifjes uit het ene retort bij snuifjes van het andere retort gooide. Waarom hij dat deed, weet ik niet, maar dat doen álle uitvinders in álle verhalen altijd.

Het is echter wel zeker, dat hij bezig was om de formule uit te werken, die hij op het bord had gelezen in het laboratorium, de formule van Kwetal, je weet wel. Dat was trouwens waar Doctor O. B. Bommel ook aan bezig was op dezelfde tijd. Onder zijn beproefde leiding werkte zijn assistent Kwetal de formule van Kwetal uit, terwijl de Zeergeleerde heer Dr O. B. Bommel honoris causa enkele ogenblikken rust nam. „De wetenschap is goed en wel", sprak hij, „maar de nacht is er om te slapen."

...adio bestel in de Antillen

...ering radio programma's moeten in een hand worden gehouden

...voering van een goed radio-programma stelt zware eisen aan ...satie, die het onderneemt. Voor het verzorgen daarvan is in ... plaats bekwaam en gespecialiseerd personeel nodig. ...tweede plaats moet een zwaar beroep worden gedaan op ...dewerkers uit de gemeenschap zelf — en dergelijke me... zijn schaars. Men mag tegen de bestaande omroep het ...koesteren, dat zij zich niet in voldoende mate van derge... ...dewerkers weet te verzekeren, ook bij grotere „radio-activi... ...it het vinden van zulke hulpkrachten in deze kleine ge... ...ap uitermate moeilijk.

...erderheid der Commissie ...deel, dat een goed ra... ...slechts mogelijk is, in... ...tvoering der radio-pro... ...in één hand wordt ge... ...Een dubbele of drie... ...af, een dubbel of drie... ...tel medewerkers is een ...die men zich zelfs in ...n niet meer kan ver...

...derheid der Commis... ...en ernstig beroep te ...n op allen, die het ...et radio-bestel op de... ... menen, om de een... ...dit bestel ook in de ...der programma's te

...enheid kan het best ...reikt door een Stich... ...t leven te roepen waar... ...dsregering deelneemt ... leden, terwijl de ove... ...n door de Radio-Raad ...ngewezen. Deze stich... ...als enige concessionaris ...treden.

...mité heeft haar gedach... ...gaan over de financie... ...deze Stichting.

...che kosten: (hieraan ...wij reeds een artikel)

...elskosten: f 60.000.—. ...rsoneelskosten van de ... bedragen momenteel f 30.000. Het is een ...erkend feit, dat niet ...de personeelsbezetting ...UROM onvoldoende is, ...t ook het functionne... ...oneel veel te laag wordt ...rd.

...ma-kosten schat de ...ie op f 40.000.

...ordt gespecificeerd als ...euwsuitzending f 6.000, ...onplaten f 3.000, Hono... 15.000, Uitzendingen ...re eilanden f 12.000 en ...dingen f 4.000.

...lgemene onkosten en ...worden geschat op f 10.

De financiering

...est logische financiering ...radio-bestel zou worden ...n door de luisteraars te ...en tot een jaarlijkse

Luisterbijdrage

...heffing van f 1,— per ...per luistervergunning ...oende kunnen opbren... ...het radio-bestel te fi... ...n. Op Curaçao zijn naar ... 15.000 radio-toestellen ...k. Op Aruba zijn er ...mt men aan, dat de ei... ...van 20% van deze toe... ...oor vrijstelling in aan... ...komen, dan houdt men ...stellen over. Daarvan ...en zeker aantal ontdui... ...oeten aanvaarden. Men ...vermoedelijk rekenen op ...aal f 12,— per jaar is ...—. Wat de perceptie... ...treft is het moeilijk ...een raming te maken. ...controle-ambtenaar zou wellicht kunnen worden volstaan; een centrale administratie zou niet meer dan één ambtenaar hoeven te vergen en voor het overige zouden enige drukkosten moeten worden gemaakt. Een bedrag van f 30.000,— daarvoor is vermoedelijk niet te laag geschat. Resteert f 150.000.

De meerderheid der Commissie acht de invoering van een verplichte luisterbijdragen het meest aanbevelenswaardig, hoewel in **de practijk zal zij niet gemakkelijk te verwezenlijken zijn** Een lid meende, dat slechts aanvangsmoeilijkheden gevreesd behoeven te worden. Zodra men de redelijkheid van een dergelijke heffing inziet en aan de betaling ervan gewend raakt, zodra bovendien de controle gaat werken, valt niet in te zien, waarom deze heffing niet vlot zou binnenkomen.

Bestemmingsbelasting

De mogelijkheid om via een bestemmingsbelasting de middelen tot het financieren van de radio-omroep te verkrijgen, deed de commissie opmerken, dat het invoeren van een extra heffing op het bezit van een radio-luisterapparaat niet meer dan ruim 4000 maal f 12,— oplevert; dat is ongeveer f 50.000,— dus niet meer dan een derde van hetgeen minimaal nodig is. Bovendien creëert men dan de onbillijkheid, dat alleen diè luisteraars, die in de gebruiksbelasting zijn aangeslagen, de last van de omroep dragen. Zou men alle bezitters van radio-toestellen via deze belasting willen treffen, dan zou de gebruiksbelasting voor twee derde van degenen, die haar moeten opbrengen, volkomen gedenatureerd zijn en zouden waarschijnlijk de perceptiekosten buiten iedere redelijke verhouding moeten stijgen. Ondanks al deze bezwaren echter meent de Commissie, dat het aanbeveling verdient, langs deze weg althans een deel van de benodigde gelden te vinden, met dien verstande, dus dat een heffing op het bezit van een radio-toestel alleen wordt gelegd op diegenen, die uit hoofde van hun welstand thans reeds onder de gebruiksbelasting vallen. Daarbij kan de overweging gelden, dat t.a.v. deze personen minder reden bestaat om hen niets in de kosten van het dagelijks genoten radio-programma te doen bijdragen.

Subsidie

Een derde mogelijkheid bestaat in het verlenen van subsidie rechtstreeks uit de overheidskas zonder dat deze ook door een bestemmingsheffing wordt gecompenseerd. Een subsidie dus uit dezelfde algemene belastingopbrengst, waaruit ook andere vormen van volksopvoeding, zoals bijv. het onderwijs, worden gefinancieerd. Tot dusverre geschiedt dit tot een bedrag ten naaste bij gelijk aan de technische kosten van de radio, zulks onder de bepaling, dat de bedoelde subsidie het bedrag van de werkelijke technische kosten niet te boven mag gaan. Zou men dit stelsel ook in de toekomst willen handhaven, dan zou deze subsidie moeten worden gesteld op f 40.000,— per jaar. Deze subsidie zou ook in dier voege kunnen worden verleend, dat de Overheid zich voor het gebruik van zender en studio niet laat betalen.

Reclame

De reclame situatie is op het ogenblik deze, dat de CUROM zich noodgedwongen reeds ten dele hieruit financieert. De momentele inkomsten uit deze bron worden geschat op ongeveer f 100,— per dag. Indien deze opbrengst zou kunnen worden verdubbeld of indien tot het stelsel van een dubbele zender zou worden overgegaan, zou uit reclame een opbrengst van wellicht f 50.000,— á f 60.000,— te verkrijgen zijn.

De meerderheid der Commissie meent, dat, indien de bezwaren tegen een stelsel van verplichte luisterbijdragen onoverkomelijk zouden blijken te zijn, slechts door een combinatie van de drie laatstelijk door haar besproken middelen een sluitend financieringsplan kan worden verkregen. Dit plan zou er dus als volgt uitzien:

Opbrengst uit gebruiksbelasting f 50.000, Subsidie ter hoogte van de technische kosten f 40.000, Opbrengst van reclame f 60.000, totaal dus f 150.000.

Deze financieringswijze bergt echter ernstige gevaren in zich. In een bepaald tijdsbestek kunnen de drie aangewezen vormen van financiering tesamen inderdaad het gewenste eindbedrag opleveren, doch elk van deze drie financieringsvormen is in hoge mate conjunctuur-gevoelig. Zodra een crisis in het economische leven uitbreekt worden deze drie grondslagen van de radio-financiëring alle gelijkelijk daardoor aangetast. Het aantal welgestelden, aangeslagen in de gebruiksbelasting, neemt af: de Overheidsinkomsten slinken en in de Staatsuitgaven zal bezuiniging geboden zijn, terwijl tenslotte ook de belangstelling voor reclame zal verminderen. Dit betekent dus, dat de radio dan van drie kanten tegelijk klappen krijgt.

In het financieringsplan van de Commissie staat daar geen enkele compensatie tegenover. Het personeel van de radio zal dus in hoge mate aan de schommelingen van de conjunctuur zijn overgeleverd voor wat zijn arbeidszekerheid betreft. Bij de invoering echter van een radio-retributie is deze conjunctuurgevoeligheid veel geringer, omdat de behoefte van de mensen om te luisteren naar de radio in tijden van crisis niet geringer is dan in andere tijden. De radiohandel zal weliswaar enige slagen ondervinden van een crisis, daar het publiek bij een dalende conjunctuur geneigd zal zijn langer met een toestel te volstaan en niet zo snel tot de aanschaffing van een nieuw over te gaan, maar het toestel, dat men heeft zal men gebruiken; die gulden per maand voor een goed programma kan er altijd nog wel af. Daarom meent de meerderheid der Commissie nog eens in ernstige overweging te mogen geven de mogelijkheid van een radio-retributie van belastingdeskundige zijde te doen onderzoeken.

ARUBA

VORMINGSDAGEN

In verband met de komst van de Reliek van Coromoto zijn de Vormingsdagen gewijzigd. Mgr v.d. Veen Zeppenfeldt zal op Maandag 17 November op Aruba aankomen. De Vormingsdagen zijn: op Paradera 18 November, Santa Cruz 19 November, Noord 22 November, San Nicolaas 23 November, Savaneta 25 November en te Oranjestad op 26 November.

MEDEDELING VAN HET COROMOTO COMITE ARUBA

Het Comité verzoekt ons mede te delen dat alle programma's zijn komen te vervallen en dat boekjes zullen worden uitgegeven in het Spaans, Papiamento en Nederlands, waarin voorkomen gebeden en de geschiedenis van Coromoto. Deze boekjes zijn verkrijgbaar in de Pastorie te Oranjestad.

Program

12 November om 5 uur n.m. aankomst op vliegveld Dakota, waarna om 5.30 officiële ontvangst in het Wilhelmina Stadion. Om 6 uur volgt de Mariale optocht door de straten van Oranjestad naar de Kerk.

Donderdag 13 November om 8 uur v.m. Kindermis voor het Maria College, 8.45 uur Kindermis voor het St Dominicus College, 9.30 Kindermis voor de Santa Rosa en de la Salleschool en om 11 uur Ziekenuur in de Kerk. Zij die zieken willen doen afhalen, worden verzocht dit zo spoedig mogelijk op te geven aan de Pastorie te Oranjestad. Ook zij, die hun auto ter beschikking willen stellen worden verzocht dit zo spoedig mogelijk op te geven. Om 3 uur zal er een tocht plaats vinden via Noord, Paradera, Santa Cruz, Savaneta naar San Nicolas, waar om 7 uur 's avonds een Plechtig Lof zal worden opgedragen.

Vrijdag 14 November om 1 uur des nachts een Pontificale Nachtmis op de speelplaats van het Sint Dominicuscollege. Men wordt verzocht aanwijzingen van Verkenners en Ordebewaarders striks op te volgen. Om 8 uur 's morgens Kindermis voor de kinderen van de Parochie. Om 11 uur bezoek van de Reliek aan het San Pedro Hospitaal. Om 3 uur Plechtig Lof tot afscheid met opdracht van Aruba aan Onze Lieve Vrouwe van Coromoto, waarna vertrek naar Dakota, vanwaar het om 4 uur vertrekt.

Bij aankomst op het vliegveld Dakota zal een ooggetuige verslag worden uitgezonden naar het Stadion, waar het publiek dit kan volgen. Het Wit Gele Kruis heeft alle medewerking toegezegd en verleent assistentie.

GOUVERNEUR LIONS OP BEZOEK

De heer Rafael Bianchi C., Caracas Venezuela vertrok Maandag om 5 uur wederom naar Caracas na een bespreking voor de a.s. Lions Conventie op 1, 2 en 3 Mei 1953.

FLINK BEDRAG VOOR HET COROMOTO FONDS

Een bedrag van f 2.300.— kon aan het Coromotofonds worden overgedragen van de voetbal en baseballwedstrijd van Zaterdag en Zondag.

BOVENWINDEN

NIEUWE MOTORBOOT

De haven van St Maarten is een nieuwe motorboot rijk geworden. De heer L.B. Scot heeft deze boot laten construeren op Grane Case, op het Franse gedeelte van het eiland en het is een aardig bootje geworden uitgerust met een dieselmotor. De kajuit is overkapt en geeft plaats aan twaalf personen die rondom de motor zitten.

Dinsdagmiddag gingen de seinen van het fort op en de „Ailsa" kwam de baai van Great Bay binnenvaren afgewacht door de eigenaar en de autoriteiten. Bij de heildronk sprak gezaghebber Paap de wens uit, dat dit nieuwe bootje een bijdrage zal blijken te zijn voor de welvaart van het eiland. Een rondtocht door de baai overtuigde de opvarenden dat het met de „Ailsa" goed varen is op een kalme zee.

VAN DE BOEKENPLANK

Marie van Zeggelen. — Maaike. „De kleine Oranje".— Uitg. J.M. Meulenhoff. Amsterdam.

„Maaike, de kleine Oranje" is de derde druk van Marie van Zeggelen's „Maria van Oranje", een voortreffelijke stuk geschiedenis werk van deze bekende schrijfster.

De sfeer uit die dagen is goed getekend, zodat deze boeiende levensbeschrijving van Maria van Oranje, de oudste dochter van Willem van Oranje, méér dan een wetenschappelijk verantwoord biografie geworden is. Het werd een vlotte en boeiende roman, waarin wij de bewogenheid van die dagen tegen de achtergronden van de problemen zien belicht, temidden waarvan Maaike van Oranje zo'n belangrijke rol heeft gespeeld. De politieke gebeurtenissen zijn zeker niet uit het oog verloren, de vlucht van Maria van Oranje van Antwerpen naar Dillenburg, en dan weer terug in de Nederlanden als echtgenote van generaal Philips van Hohenlohe, de heksenprocessen, de aanslagen op de prins en de intrigues die gevoerd werden.

Wij twijfelen er niet aan of deze geheel nieuwe derde druk zal evenveel succes oogsten als de vorige drukken onder de oorspronkelijke titel van „Maria van Oranje".

K.L.M. DRAAGT ZWANEN NAAR SANTIAGO

Als op 6 November a.s. een Super DC-6B van de Amsterdamse Luchthaven Schiphol voor de officiële openingsvlucht op de nieuwe KLM-lijn naar Santiago de Chile vertrekt, zullen zich in het vrachtruim van het K.L.M. vliegtuig drie bijzondere passagiers bevinden. Het zijn drie witte Nederlandse zwanen, die op K.L.M. vleugels de ruim 13.000 km lange luchtreis maken. Ze zijn geboren in het vogelpark Avifaune en heten resp. „Ka", „El" en „Em". De zwanen zijn een geschenk van de luchtvaartmaatschappij aan de Gemeente Santiago en zullen na aankomst van de eerste „Vliegende Hollander" in de Chileense hoofdstad in de vijver van het stadspark te water worden gelaten.

INGEZONDEN

(Buiten verantwoordelijkheid v.d. Redactie)

CULTURA(L)

Mijnheer de Redacteur:

Naar aanleiding van Uw onsympathieke artikel onder het opschrift WIJ ONTVINGEN „Nieuwe Journalistieke Spruit" het volgende:

Niettegenstaande het helemaal niet in mijne bedoeling lag U met een tegenartikel te vereren, daar ik in meerdere gevallen hebt opgemerkt dat U M.deR. in vele gelegenheden Uwe kolommen gebruikt voor het becretiseren van dingen en zaken waar U weinig of helemaal niet er van op de hoogte was, kon ik het toch niet nalaten U mede te delen dat U, in deze artikel, U schuldig hebt gemaakt aan zeer lafhartig geschrijf, door mij persoon onder bedekte termen tracht te becretiseren en beledigen en hebt U ook het grote fout begaan om ook, ten eerste, in de zesde alinea van Uw goedkoop geschrijf te veronderstellen dat de naam „Revista Social y **Cultural**" bedoeld werd in plaats van „Revista Social y **Cultura**" en in de voorlaatste alinea het niet meer te veronderstellen maar het stomweg een drukfout te noemen.

Het is ook helemaal niet mijne bedoeling U van leermeester te dienen in deze om U te bewijzen dat hier „Social y **Cultura**" zeer goed is.

Uw laks artikel M.deR. heeft duidelijk een soort antipathie en egoisme naar buiten laten komen.

De Directeur-Redacteur van „Revista Social y Cultura"
Jacobo A. Hernandez.

Naschrift: Wij wijzen de geachte inzender er op, dat wij tot onze veronderstelling van **Cultural** in plaats van **Cultura** kwamen, op grond van het door de Redactie op pagina 3 gepubliceerde „Editorial", waarin de Redactie haar tijdschrift noemt: „REVISTA SOCIAL Y **CULTURAL**"

Spaar ons voor de deskundige

Enige tijd geleden las ik in de „Amigoe di Curaçao" een verslag over een persconferentie met de Regeringsraad betreffende de plannen van de Regering om de diverse jeugdproblemen in onze Antillen, zoals de bestrijding van de Jeugdcriminaliteit en de Jeugdzorg in het algemeen, van regeringswege ter hand te nemen. Ongetwijfeld zal iedereen, die in een of andere vorm te maken heeft met de jeugd, deze vooruitstrevende plannen van onze Regering toejuichen.

Het enthousiasme verbleekt echter wanneer men in hetzelfde verslag leest, dat men van plan is een „deskundige voor het opvoedingswezen" uit te laten komen. Deze Nederlandse deskundige zal hier enige maanden verblijven en dan natuurlijk een rapport uit moeten brengen en de Regering moeten voorlichten hoe wij onze Antilliaanse jeugd moeten opvoeden, hoe onze internaten er van binnen en van buiten uit moeten zien en wat er nog allemaal gedaan moet worden in de toekomst aan de bestrijding van de criminaliteit, het oprichten van nieuwe tehuizen enz. enz.

Door het laten uitkomen van deze deskundige wordt dus in feite een streep gehaald door het werk van allen, die zich jarenlang hebben ingespannen aan de vorming van onze jeugd.

M.a.w. er zijn dus op de Antillen geen mensen te vinden, die de Regering zouden kunnen voorlichten in deze belangrijke materie! Ik twijfel geen ogenblik aan de bekwaamheid van de deskundige, die mogelijk in Nederland een zeer knap en vooraanstaand paedagoog is, maar het lijkt mij onwaarschijnlijk, zo niet uitgesloten, om tijdens een verblijf van enkele maanden de zo eigen en aparte mentaliteit van onze Antillen grondig te kennen, zodat men na afloop ons een systeem aan de hand kan doen, dat in alle opzichten moet beantwoorden aan het doel, de Antilliaanse jeugdproblemen op te lossen! Met de jarenlange ervaring van Fraters, broeders, zusters, onderwijzers, leken-jeugdleiders, instellingen, Stichtingen, sociale werksters enz. kunnen wij dus de Regering niet voorlichten en geen voor de Antillen passend plan aanbieden? Ik geloof, dat verder commentaar overbodig is. Indien echter het Europese opvoedingssysteem geheel of gedeeltelijk zou kunnen worden toegepast op de Antillen, zou het dan niet beter zijn om iemand van de Antillen naar Nederland te sturen, die met zijn rijke ervaring van toestanden en problemen hier, onmiddellijk kan zeggen wat voor ons bruikbaar is en wat niet. Maar zelfs dit kostbare experiment lijkt mij overbodig. Wanneer allen, die hun sporen verdiend hebben op gebied van sociaal werk, de koppen bij elkaar steken, is er zeker tot een praktische en doeltreffende oplossing te komen. Maar dan niet in de vorm van een commissie, waar bij voorbaat al van bovenaf gedecreteerd wordt, toch maar mee te hobbelen op het superieure Hollandse stokpaardje.

De Regering kan nu eenmaal niet van alles op de hoogte zijn en het is nogmaals toe te juichen, dat men problemen als deze van Regeringswege gaat aanpakken. Doch laat men daarbij de juiste weg kiezen, opdat niet het verwijt van het spreekwoord gelde: „grote stappen maar naast de weg. Spaar daarom onze jeugd en de belastingbetaler voor „de deskundige voor opvoedingswezen", opdat we na afloop niet behoeven te zeggen: Hij kwam, hij zag en hij.... werd betaald.

Met dank voor de plaatsing.

X

De Bloei van Sint Eustatius

I

Natuurlijk heeft iedereen op Curaçao wel eens van St Eustatius gehoord. Maar wat hij ervan gehoord heeft, is meestal niet veel goeds. St Eustatius is gelijkluidend geworden met vervallen grootheid, talrijke ruïnes, een steeds minderend getal bewoners, chronische armoede en mislukking, enz. En toch heeft dit eiland een bloeitijdperk gekend, zo fantastisch, dat het bijna niet te geloven is, als er geen duidelijke historische argumenten voor bestonden. De hieronder volgende beschrijving van St Eustatius in zijn beste tijd is van een ooggetuige, de zee-officier Cornelius de Jong, die in de jaren 1780 en 1781 een reis maakte met 's lands schip van oorlog Mars, onder bevel van de onderweg jammerlijk om het leven gekomen Schout bij Nacht Willem Krul.

De Jong schreef over deze toch later een boek, getiteld „Reize naar de Caribische Eilanden" enz., dat verscheen bij François Bohn te Haarlem in 1807. De reis ging via Madeira. Na acht en twintig dagen zeilens van Madeira „hetwelk men niet zeggen kan dat kort en voorspoedig is", bereikte men het Caraibische gebied. Langs Antigua, Guadeloupe, Montserrat, Neves en St Christoffel bereikte men het Nederlandse eiland St Eustatius, waar het fort dertien saluutschoten gaf. Mars antwoordde met een gelijk getal schoten.

„Van verre vertoont de rede van het anders nietsbeduidende St Eustatius zich groots; alles is leven, alles is beweging en het bos van schepen welker getal in grote en kleine vaartuigen tot bijna de 200 klimt, heeft iets schilderachtig fraais: vlaggen van allerhande Europese natiën en kleuren ziet men onder een menigte van die der Engelse Amerikaanse volksplantingen wapperen en gene evenwel meer dan de onze, welke thans voor het merendeel de gehele nieuwe wereld van allerlei voorraad en benodigdheden voorziet; waardoor men kan zeggen dat dit kleine eiland thans alleen misschien tweehonderd schepen onzer natie in gestadige werking en beweging houdt."

De Engelsen hadden begrijpelijkerwijze gruwelijk het land, dat St Eustatius bloeide en schatrijk werd van de tussenhandel op Noord Amerika, hun opstandige volksplanting. Admiraal Rodney, de beul van St Eustatius, kruiste met een smaldeel in de buurt van onze Bovenwindse Eilanden en liet door zijn zwaar bewapende oorlogsfregatten Amerikaanse handelsschepen gewoon wegslepen, die voor de rede van St Maarten voor anker lagen. Ook op de rede van St Eustatius werd vooral 's nachts gekaapt dat het niet mooi meer was. De Jong windt zich hierover vreselijk op, maar maakt er tevens attent op, dat de fout gedeeltelijk lag bij de West Indische Compagnie, die de volksplantingen in de West niet van voldoende verdediging voorzag. Wat betreft de geweldige handel in die dagen, vertelt hij op blz. 106 en volgende:

"..... ook heeft men er maar een enkele stad of liever dorp, doch door zijn ligging en toevallige omstandigheden is het de algemene stapelplaats geworden van alle soorten van Europese waren welke de Amerikanen van hier halen, als de enige plaats alwaar zij zich van alles kunnen voorzien. De koophandel, die in allerlei waren bestaat, heeft daardoor in dit kleine eiland een bloei en drukte verkregen die alle begrippen te boven gaat en dit doet zich gemakkelijk doorzien door die in het oog houdt dat geheel Noord Amerika, zonder fabrieken en trafieken zijnde, en nu in openbare oorlog met Engeland, deszelfs moederland, waaruit het weleer van alles voorzien werd, gewikkeld, thans van alles benodigd (nodig) heeft en dit eiland, de stapelplaats tussen de twee werelddelen geworden zijnde, daardoor in staat is gesteld aan al hun behoeften en begeerten te kunnen voldoen. Zij, de Amerikanen daarentegen, leveren voor hetgeen zij ontvangen de voortbrengselen van hun grond in de plaats, hetwelk een voortdurende handel en ruiling veroorzaakt. Trouwens het zijn de Amerikanen alleen niet, maar ook de Spanjaarden die zich hier van alles komen voorzien en daarvoor baar geld brengen. De Fransen brengen alsmede het hunne toe, alzo men rekent dat jaarlijks hier ten minste drie millioen pond koffie van San Domingo.. wordt binnengesmokkeld. In een woord, de vaart van alle Europese natiën op deze dorre klip, gevoegd bij die der Amerikanen, maakt dat er dikwijls tweehonderd schepen en vaartuigen tegelijk liggen en daarvan zijn er thans ruim tachtig welke onze vlag voeren."

Hier moet ik een stukje overslaan om het citaat niet al te lang te maken. Dan vertelt hij weer:

„Aan de voet van de berg, waarop het dorp gelegen is, vindt men een menigte pakhuizen, die rondom de rede gebouwd zijn en dit wordt de baai genoemd. Vele der pakhuizen, waarvan ook sommige woonhuizen zijn, hebben van de tweede verdieping over de straat heen gemeenschap met elkander door een soort van brug, te dien einde gemaakt, waardoor men zonder over straat te gaan, bijeen kan komen. Nooit zou men zeggen, dat deze pakhuizen, waarvan er vele van ruwe planken inderhaast zijn opgeslagen, die grote schatten in zich bevatten, welke zij waarlijk inhouden; en niettegenstaande de grote menigte zijn er nog veel te weinig om alle de koopwaren, die gestadig worden aangevoerd, te kunnen bergen. Men ziet de katoen en suiker hoog opgestapeld in de open lucht liggen; honderden vaten van het laatste voortbrengsel, waarvoor geen plaats in de pakhuizen is en welke de schepen nog niet kunnen inladen, blijven, slechts door presenningen (dat geteerde zeilen zijn) overdekt, onder de blote hemel. In verscheidene huizen zijn de vertrekken tot onmatige prijzen verhuurd, om de koopwaren maar onder dak te krijgen, waartoe bij sommigen gaten in de zolders gemaakt zijn, waardoor men de koffie naar beneden stort.

Kamers van vijftien voeten in het vierkant brengen tot een Johannis, dat is twee en twintig en een halve gulden wekelijks aan huur op en voor mensen die geen eigendom hebben is er bijna geen woning te verkrijgen noch onderdak te bekomen, want niet alleen dat zulks tegen goud wordt opgewogen, moet men bij veel geld en aantal smekingen voegen en dan vindt men nog schaars en ter nauwernood een klein vertrekje waarin men zich ter neder kan leggen. Dit kan men zeggen, dat in alle huizen bijna zonder uitzondering plaats heeft, want alle de blanke inwoners, die uit allerlei volkeren bestaan, zijn van de Gouverneur en zijn Raden af, tot de minste toe, alle kooplieden. Alles drijft handel en daardoor ook is een ieder zodanig opgepropt met goederen en koopmanschappen, dat er geen plaats voor vreemden overblijft."

Zo gaat De Jong nog een eind door, tot hij plotseling zijn ergernis begint te luchten, dat al onze volksplantingen in zo „ellendige staat van tegenweer" zijn.

„Het eiland St Eustatius, waarbij ik mij hier eigenlijk bepalen moet, en welks rijkdom en uitgestrekte handel gij thans meer of min kent, wordt slechts door vijf forten, die alle in de erbarmelijkste staat zijn, verdedigd."

Het voornaamste fort heette Oranje. Het is het fort, dat nog steeds bestaat in het stadje, maar dat momenteel meer plantsoen of wandelpark dan fort is. Er stonden toen vijf en twintig kanonnen in, waarvan er maar vijf betrouwbaar waren. De andere twintig leverden meer gevaar op voor de constabel die ze af moest vuren, dan voor de vijand. Het tweede fort heette Nassau, waar drie kanonnen stonden, maar toen de constabel kort voor de aankomst van De Jong op een Engelse kaper wilde schieten, sprong zijn kanon uit elkaar en werd hij „in verscheidene stukken gedeeld".

Fort De Wind, genoemd naar een afgetreden Gouverneur, droeg vier stukken en werd bewoond door constabel Bekker, die voor de gezelligheid en tevens voor assistentie bij zijn vak een zwarte vrouw en een kleine jongen bij zich had. Nassau en De Wind waren hulpforten, behorende bij fort Oranje.

Na fort Oranje volgde in belangrijkheid fort Amsterdam, dat tien stukken achttienponders inhield; het werd het waterfort genoemd. En ten slotte fort Tietchy, dat eveneens tien stukken heeft, waarover De Jong de sarcastische opmerking plaatst: „..... voor deze tien stukken dient men tien andere te leggen, zo men er enig nut van trekken wil."

M. D. Latour O.P.

"New York Times" in Amsterdam gedrukt

Een werk van rappe doelmatigheid

's-Gravenhage — Op een persconferentie heeft de Europese directeur van de „New York Times" mededelingen gedaan over het drukken van de internationale editie van dat blad in Amsterdam.

In 1949 werd begonnen met het drukken in Parijs. De matrijzen werden per vliegtuig uit New York verzonden. In Amsterdam heeft men grotere zekerheid verkregen voor de aankomst der zendingen uit New York en de verzending van de aldaar te drukken editie. Voorts maakt de economische stabiliteit in Nederland het drukken aantrekkelijker. De goedkopere arbeidskrachten en lagere papierprijzen vormen andere gunstige factoren.

De matrijzen wordt 's middags tussen 4 en 6 uur uit New York verzonden en zijn de volgende morgen 9 uur te Amsterdam. Rond het middaguur wordt de krant gedrukt, waarna de internationale editie tussen 1 en 2 uur in de middag verzonden kan worden naar een zeventigtal landen.

Het hoofd van het vrachtbedrijf van de K.L.M. deelde mede, dat het totale object per jaar ongeveer Nf 150.000 tot Nf 200.000 aan vrachtkosten inbrengt. De gelden uit de verkoop van de internationale editie komen in Nederland. De opbrengst van de advertenties blijft in New York.

„PRESIDENT ROBERTS"

In een Engelse haven ligt een schip, waarvan niemand zeker weet aan wie het toebehoort. Dit schip, de „President Roberts", onder de vlag van Liberia varend, is niet zo heel belangrijk. Het zal verkocht worden en weer gaan varen. Aan boord bevinden zich echter nog dertien Nederlanders, wier namen verbonden zijn aan een avontuur, dat als een groteske comedie begon en dat thans als een tragedie voortsukkelt. Onder de opvarenden zijn dwazen en misleiden. Zeker ook een man, die door zijn teugelloze fantasie, zijn onweerstaanbare welbespraaktheid en zijn schrikbarend gebrek aan verantwoordelijkheidsgevoel voor een groot deel aansprakelijk moet worden gesteld voor het hele drama. Bedriegers en bedrogenen, één groep van gedesillusioneerden, voelen zich nauw met elkaar verbonden.

Nu kan men zeggen dat dit alles eigen schuld is en verdiend loon en daarmee uit. Daarbij heeft de wet nog iets met deze uit het lood geslagen „samenleving" te vereffenen.

Maar deze tragedie heeft ook een andere kant, die uit twee vragen blijkt: is het verantwoord almaar te blijven toezien hoe onder het regiem van een fantast, of een oplichter, minstens elf mensen te gronde gaan? In de gesloten salon van de „President Roberts" begint de waanzin reeds op te vlammen. En moet Nederland in het oog van de hele wereld, die deze affaire steeds verder uitspint, de risée worden?

De zaak „President Roberts" moet eindigen. Zo spoedig mogelijk. Dwazen moeten tegen zichzelf beschermd worden en kwaadwilligen moeten hun straf krijgen. Het laatste is onvermijdelijk, het eerste is een plicht, waarvan Nederland zich tot dusver onvoldoende rekenschap gegeven heeft. De tijd voor officieel, persoonlijk en direct contact met de „President Roberts" is gekomen.

(„De Volkskrant")

Pos, Emmanuels en Juglal naar New York

Paramaribo. — De Surinaamse delegatie die zich voor besprekingen met het zelfbeschikkingsrecht als onderwerp naar New York zal begeven, bestaat uit de heren Pos, Emmanuels en Juglal.

OMSTREDEN IMPORTEURSPATENT

Paramaribo. — De Kamer van Koophandel van Suriname heeft bij meerderheid van stemmen besloten de regering voor te stellen een importeurspatent in te voeren. Importeurs zullen, als het voorstel wordt doorgevoerd, een bepaalde som per jaar moeten betalen aan de fiscus om het recht te hebben goederen in te voeren.

Op de bewuste vergadering was slechts één vertegenwoordiger van de kleinhandel aanwezig. Hij stemde tegen, aangezien de kleinhandel niet voor het patent is.

In kleinhandelskringen is er agitatie ontstaan, omdat men beweert, dat de vergadering niet gerechtigd was over dit onderwerp te stemmen, aangezien het niet op de agenda voorkwam.

Paramaribo. — In de maand October deden 80 schepen de haven van Paramaribo aan, hetgeen een record betekent.

ANTILLEN

PRINS BERNHARD IN BOGOTA

Bogota. — Z.K.H. Prins Bernhard is Woensdag in de hoofdstad van Columbia, Bogota, aangekomen.

KLOKKEN VOOR MEXICO

's-Gravenhage. — De Nederlandse klokkengieterij Petit en Fritsen te Aarle Rixtel, die in Mexico een beiaard exposeert, trok dermate de aandacht, dat al orders voor vijf carillons zijn verkregen. De belangstelling is zo groot, dat nog meer orders worden verwacht.

TULPEN VOOR STUYVESANT

New York. — Zaterdagavond zullen op het kerkhof waar Peter Stuyvesant, de laatste Nederlandse gouverneur van Nieuw Amsterdam en zijn nakomelingen begraven zijn, 2000 tulpenbollen worden geplant, die geschonken zijn door de vereniging van Nederlandse tulpenkwekers.

MR I. C. DEBROT IN ANTILLIAANSE DELEGATIE.

In de samenstelling van de delegatie, die de Nederlandse Antillen zal vertegenwoordigen op de Westindische Conferentie, te houden in Jamaica, is een wijziging gekomen. Landsminister F. Karner, die als voorzitter dezer delegatie optreedt, is door drukke werkzaamheden verhinderd zitting te nemen in de delegatie. Hij zal vervangen worden door mr I. C. Debrot

SPORT

NEDERLAND VERLOOR VAN SAARBRUECKEN

Amsterdam. — De in het Olympisch Stadion te Amsterdam gepisch Stadion te Amsterdam gespeelde oefenwedstrijd tussen het voorlopig Nederlandse voetbalwedstrijd en F.C. Saarbruecken is door Saarbruecken met 3—2 gewonnen. De rust ging in met 1-1.

SCHAAKVERENIGING „CURACAO"

De uitslagen van de op Donderdag, 30 October j.l. gespeelde partijen luiden:

Zuiverloon — de Leon Sr 1-0; E.G. Hudson — v/d Mark ½-½; Booi — Fruchter 1-0; I. de Vries — Krosse 1-0; de Windt — J. de Vries 0-1; Hartog — Kibbelaar 1-0; Kleyngeld — Moron 1-0; A. Hudson — Gandelman 0-1; v. Nieuwburg — Dijkstra afgebr.

Programma voor hedenavond in het R.K. Zeemanshuis luidt:

v/d Mark — Zuiverloon; Moron — Hartog; Abady — Meit; v. Nieuwburg — Dijkstra.

AGENDA

WEST-END: „Prehistoric women" 19 en 21 uur.

CINELANDIA: „El derecho de nacer" 19 uur en „La diosa arrodillada" 21 uur.

ROXY: „Casa manana" 19 en 21 uur.

JPF-CLUB: Tafeltennis 20 uur.

APOTHEKEN: De weekdiensten der Apotheken worden waargenomen door: Botica Popular, Columbusstraat 15, tel. 1269 en Botica del Pueblo, Breedestraat 82 (O), tel. 3718.

WIT- GELE KRUIS: De nacht- en Zondagdienst der verpleegsters worden waargenomen door Zuster Breukers, De Ruyterkade 53, tel. 2254.

Voor Kantooruren: 8 — 12 en 15 — 18 uur: bellen Marktstraat 1, tel. 1836.

Buiten kantooruren: voor spoed: 3773

SCHEEPSREPARATIE C.P.N.: Wachtdienst heer C. Rentier, van 7 — 15 uur, tel. 1758.

OPENSTELLING TELEGRAAFKANTOREN:
Kantoor Handelskade 6, werkdagen van 07.00 — 19.45.
Kantoor Hato: werkdagen van 07.00 — 18.45.
Kantoor Wilhelminaplein (CWZ-gebouw) dagelijks dag en nacht

CUROM

Donderdag: 17.30 Jazz-rubriek voor de rijpere jeugd; 17.50 Gramofoonplaten; 18.05 Cumpleanos Feliz; 18.15 Dinermuziek; 18.45 Nieuws; 19.00 Uitzending in het Papiament; 19.30 Wat de handel biedt; 20.30 „Nederland, zoals het reilt en zeilt"; 20.[…] uit Nederland; 21.45 Nieuws; 21.50 […] 22.00 Dansmuziek; 20.30 Sluiting.

P.C.J.

Donderdag: 18.36 Zendingsrubr[…] Nieuws; 19.14 Nederlandse Kron[…] Omroeporkest olv. Henk Spruit; 1[…] de Vrouw; 20.03 West-Indische r[…] o.a. Zuid-Amerika in het nieuw[…] Persoverzicht; 20.40 „Zangers van[…] tige tied"; 20.55 Avondgebed: Pat[…] hagen O.E.S.A.; 20.58 Sluiting.

AVRO[…]

Donderdag: 17.10 Amusementspr[…] 17.40 Voor Jarigen op de Antill[…] Verzoekprogramma; 18.40 Nieuw[…] Conjunto Tropical; 19.15 Voor d[…] neerden; 19.25 Conjunto Tropica[…] Voor de Oudere Jeugd; 20.00 Adv[…] 20.15 Surinaamse muziek; 20.45 T[…] Vraagbaak; 20.55 U vraagt de Avr[…] 21.25 Nieuws en Sluiting.

EMMASTAD

Telegram Afdeling:
Kantoor open: 05.30 — 01.30 uur, […] J. Kokshoorn, 01.30 — 05.30 uur, […]

Personeel Afdeling:
Donderdag, 6 Nov. 12.00 uur t[…] Zaterdag, 8 Nov. 12.00 uur J. v[…] Valkenweg 18, J.D., tel. 4436; b.g.g. inl. tel. 2400.

Materialen Afdeling: J. J. van Dam 1, J.D., tel. 4326.

C.S.M.

Rederij: D. Gelderblom, tel. 24[…]
Scheepsagentschap: 08.00 — […] kantoor, tel. 2458—2551; 18.00 — […] J. H. Altebe, tel. 2099.

Dok Afdeling:
6 Nov. van 16.30 — 1.00 uur, […] van 1.00 — 7.30 uur G. Kreffer, tel[…]

Bioscoop: Asiento: Donderdag: […] Toegang boven 16 jaar.

PROTESTANTSE GEMEENTE EM[…] Vrijdagavond geen bijbellezing i.v.m. […] voering oprette door de Mara[…] Zondag, 9 Nov. 9.30 uur Jeugddie[…] uur Avonddienst. Beide diensten in […] makerk. Voorganger Ds C. Th. […]

Dr J. Eykman Jeugdbibliotheek: […] van boeken op Vrijdag, 14 N[…] 16.30 — 17.30 uur in de Consisto[…]

Creche: Thans iedere Zondag in […] malig gebouw van „De Passaat". […] tot 6 jaar.

SPORTCLUB ASIENTO: Afd. voetb[…] dag, 9 Nov. competitiewedstrijd teg[…] penheuvel op hun terrein. Aanvang […] precies. Gelieve allen op tijd op h[…] Scherpenheuvel aanwezig te zijn.

De moordzaak Dow

Door Ellery Queen

Papa en ik waren veel te blij eindelijk eens iets te kunnen „doen". Vandaar dat we mijnheer Lane op zijn tocht naar Albany vergezelden. Dromio reed als een waanzinnige, zo snel, dat het op onze zenuwen werkte en toen we de hoofdstad van de staat bereikten waren we — vader en ik ten minste — óp van vermoeienis. Mijnheer Lane echter wou niets van rust en uitstel weten. Van Leeds uit had hij gouverneur Bruno een telegram gestuurd en we werden dus verwacht. We troffen mijnheer Bruno in zijn werkkamer aan, dezelfde van vroeger met dat rare bruinachtige haar en die stalen ogen. Hij begroette ons heel hartelijk, liet sandwiches halen en maakte grapjes, maar al lachte zijn hele gezicht, zijn ogen bleven hard.

„Wat komt u doen in Albany?" vroeg hij, op de man af, nadat we wat gegeten hadden.

„De moordzaak Dow," zei Drury Lane.

„Dacht ik wel." Gouverneur Bruno trommelde een marsje op de tafel. „Vertel me er eens wat meer van."

Mijnheer Lane vertelde en de gouverneur luisterde met de ogen dicht. Zijn gezicht verried geen enkele emotie.

„En dus," besloot Drury Lane, „zijn we hierheen gekomen om uitstel van executie te vragen."

Gouverneur Bruno sloeg de ogen op en keek de detective recht in het gezicht.

„Een prachtige theorie, mijnheer Lane. Mijn compliment. Onder gewone omstandigheden zou ik zeggen: geen speld tussen te krijgen. Máár...." Hij drukte op het langgerekte máááár....! „Uw theorie wordt niet gedekt door **feiten.** Daarom beschouw ik haar niet stevig genoeg om...."

„Hoor eens hier, Bruno," bromde vader, die opeens wakker scheen te worden, „ik heb je altijd gekend als een prettige kerel. Ik weet ook dat je liever je nek breekt dan je plicht te verzaken. Maar deze terechtstelling moet een paar dagen verschoven worden of ik kijk je nooit meer aan!"

De gouverneur zuchtte.

„Je maakt het mij niet gemakkelijk. Thumm, ouwe jongen. Ik ben niets anders dan een werktuig van de Wet. Ik heb gezworen de gerechtigheid te dienen, dat is waar. Maar we hebben een constitutie en volgens deze steunt de gerechtigheid op de feiten. Jullie hebben geen feiten, lui, geen **feiten.** Met theorieën kan ik niets beginnen, kan ik de terechtstelling van een terdoodveroordeelde niet tegenhouden. Bewijzen, Thumm, bewijzen!"

Doodse stilte. Ik schuifelde met mijn voeten en kreeg een kleur, al weet ik niet waarom. Mijnheer Lane stond echter op, rijzig en ernstig nu, en zijn gezicht scheen als uit marmer gehakt

„Bruno, het is meer dan een theorie alleen. Ik heb twee gevolgtrekkingen gemaakt, waaruit de onschuld van Dow onomstotelijk vast komt te staan. Maar van jouw standpunt bezien, heb je gelijk. Mijn redenering is negatief en je verlangt positieve bewijzen. Ik weet alles omtrent die moord, neen, niet **alles,** maar **bijna** alles." Hij stond nu over de schriftafel van de gouverneur gebogen, steunend op beide handen en zag Bruno doordringend aan.

„Het is niet de eerste keer, Bruno, dat ik je medewerking vraag. Waarom wil je mij nu niet meer vertrouwen?"

De gouverneur sloeg de ogen neer.

„Mijn beste Lane, het gáát niet....!"

„Goed dan." De oude heer richtte zich overeind. „Ik zal je nóg iets vertellen. De dader van de moord op Falker is mij nog niet bekend. Maar...." en hier sloeg hij bij ieder woord met de knokelige wijsvinger op de rand van de tafel. „maar ik weet met absolute zekerheid, dat de moordenaar er één is uit drie!"

Stomverbaasd keken vader en ik hem aan. **Een uit drie?** Welke drie? Ik had de indruk, dat mijnheer Lane meer had gezegd dan hij verantwoorden kon. Ik hield ook steeds een aantal mogelijkheden in het oog. Maar.. het waren er méér dan drie.

„En," zei gouverneur Bruno, nu met een lichte aarzeling in zijn stem, „is Aäron Dow niet één van die drie?"

„Neen." Het kwam er met het grootste zelfvertrouwen uit. „Bruno, geef mij tijd. Het is het enige, wat ik nodig heb. Tijd zal de oplossing brengen. Een deel van het doosje ontbreekt nog en daarmee ook een deel van mijn bewijsvoering. Ik moet de tijd hebben om het te vinden."

„Misschien bestáát het niet eens," opperde Bruno. „Het is allemaal zo vaag en onzeker. Gesteld dat het nóóit voor de dag komt. Wat dan? Kun je je mijn positie indenken?"

„Dan zal ik mijn ongelijk bekennen. Maar zolang de mogelijkheid er is, dát het bestaat, heb je niet het **recht... neen, Bruno..** heb je niet het recht te beschikken over leven en dood van Aäron Dow."

Gouverneur Bruno sprong op.

„All right," zei hij. „Je zult je zin hebben. Als je op de avond van de terechtstelling de ontbrekende schakel nog niet hebt gevonden, wordt de executie een week uitgesteld."

Mijnheer Lane zuchtte diep.

„Dank je Bruno. Dit is de eerste lichtstraal in deze donkere dagen. Thumm.... Diana.... kom mee naar Leeds....!"

„Een ogenblikje." De gouverneur scharrelde wat tussen zijn papieren en haalde een brief te voorschijn. „Ik wist eerst niet of ik het jullie moest vertellen of niet. Maar nu we toch in hetzelfde schuitje zitten, heb ik niet het recht dit voor je verborgen te houden. Het lijkt mij niet zonder belang."

Met een verwonderend-vragende uitdrukking in de ogen zag mijnheer Lane hem aan. „Ja....?"

„Jullie zijn niet de enigen, die het voor Aäron Dow hebben opgenomen."

„Wát?"

„Nóg een verzoek uit Leeds heeft mij bereikt."

Mijnheer Lane was er de man niet naar, om zich over iets te verbazen. Maar nu was hij toch in een groot vraagteken veranderd. „Heeft iemand.... is het iemand.... die wij kennen.... die jou....?"

„Het verzoek is niet om uitstel **van executie. Het gaat om volle**dige gratie.... Ze heeft mij twee dagen geleden persoonlijk bezocht en, al wilde zij niet zeggen, waarop zij haar verzoek baseerde...."

„Zij....?" We riepen allemaal tegelijk. „Zij?"

„Ze noemt zich Fanny Kaiser....?"

Mijnheer Lane staarde in de verte. „Fanny Kaiser....? Zó..!" Hij sloeg met de vuist op de tafel.

„Wel, ja! Natuurlijk! Hoe kon ik zo stom zijn! Ze wou dus niet zeggen, om welke reden zij gratie vroeg?"

Als een woesteling kwam hij op ons af en greep ons in de armen, met zó'n kracht, dat ik het bijna uitgilde van de pijn.

„Diana! Thumm! Op naar Leeds! Ik zeg jullie: er is nog hoop."

XXVI

Het werd een dodenrit. Mijnheer Lane, diep weggedoken in zijn grijze jas — de avonden begonnen al kil te worden — scheen het overbodig te vinden de duivelse snelheidsrazernij van Dromio in te tomen. Integendeel: tot tweemaal toe commandeerde hij:

„Sneller!"

De natuur echter eiste haar tol. We moesten stoppen om te eten en te slapen. Vroeg in de ochtend reden we weer weg en even voor de middag raasden wij door de straten van Leeds. Krantenjongens schreeuwden het laatste nieuws en plotseling onderscheidde ik de naam: „Fanny Kaiser."

„Stop!" riep ik tot Drom[…] is iets gebeurd!" Ik spr[…] de wagen voor mijnheer L[…] vader mij konden weer[…] stopte een krantenjong[…] paar pennies in zijn kn[…] rukte een krant onder zi[…] vandaan.

„Hoera!" schreeuwde ik[…] laten, terwijl ik weer in […] gen sprong. „We hebben […] vonden! Lees....!"

We lazen:

„Fanny Kaiser, een b[…] figuur in onze stad," ald[…] Nieuwsblad van Leeds, […] gearresteerd op bevel va[…] missaris J. Hume. Zij w[…] van beschuldigd...." Hie[…] de een lijst van misdaden[…] van handel in verdovende[…] delen en chantage wel d[…] naamste waren. Geen twij[…] gelijk: de heer Hume ha[…] handig gebruik gemaakt […] papieren, die indertijd […] moord op Joel Falker […] gevonden. Verscheidene […] aanstaande burgers van […] bleken bij haar geknoei […] ken. Volgens de krant h[…] de vrouw weer op vrije […] gesteld, na een borgstort[…] vijfentwintigduizend doll[…]

„Inderdaad, groot nieu[…] vestigde mijnheer Lane […] gaf Dromio onmiddellijk […] naar het bureau van Hu[…] rijden. We vonden de co[…] ris achter zijn schrijfta[…] een kanjer van een siga[…] mond en een glimlach t[…] oren.